Lietas arhīva Nr. K73-0231-24/39
ECLI:LV:ZRT:2024:0903.11310001122.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Ogrē 2024.gada 3.septembrī

Zemgales rajona tiesa,

tiesnese Zeltīte Kusiņa,

piedaloties prokurorei Ilonai Rudovskai

un aizstāvim Henrijam Ulmim,

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā

/Persona B/, personas kods /Personas kods A/,

apsūdzēta Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā paredzēta noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

Aprakstošā daļa

/Persona B/ tīši nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumu.

2021.gada 31.jūlijā ap plkst.11.00 /Adrese D/ (iepriekš – Ikšķiles novadā), mājas kāpņu telpā izcēlās konflikts starp kaimiņienēm /Persona B/ un /Persona C/. Konflikta gaitā /Persona B/ uzkāpa kāpņu telpas otrajā stāvā, kur pie sava dzīvokļa Nr.6 durvīm atradās /Persona C/, un, atrodoties uz trepju pakāpieniem, /Persona B/, būdama draudīgi noskaņota, saķēra /Persona C/ aiz drēbēm krūškurvja rajonā un nolūkā nodarīt nekonkretizētas smaguma pakāpes miesas bojājumu tīši vairākas reizes grūda /Persona C/ trepju margu virzienā, tostarp vienu reizi spēcīgi pagrūda /Persona C/ pret trepju margām, nodarot viņai fiziskas sāpes.

Tādas iepriekš minētās /Persona B/ prettiesiskās darbības rezultātā /Persona C/ nodarīts miesas bojājums – krūšu kurvja sasitums ar labās puses 8.ribas lūzumu priekšējā daļā. Minētais miesas bojājums pēc sava rakstura kopumā pieskaitāms vidēja smaguma miesas bojājumam, kas izraisīja ilgstošu veselības traucējumu uz laiku virs 21 dienas.

Ar tādām darbībām /Persona B/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

[2] Iztiesāšanā (17.07.2024.) prokurore, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 462.panta otro daļu grozīja /Persona B/ pirmstiesas procesā izvirzīto apsūdzību sakarā ar noziedzīgā nodarījuma faktisko apstākļu maiņu (lietas 182.lapa), nemainoties šā noziedzīgā nodarījuma kvalifikācijai [1].

[3] Tiesas izmeklēšanā, īstenojot Kriminālprocesa likuma 498.panta pirmās daļas prasības, apsūdzētā /Persona B/ sevi par vainīgu izvirzītajā un iztiesāšanā grozītajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas neatzina un norādīja, ka apsūdzībā norādītās darbības nav darījusi un cietušajai nekādus miesas bojājumus nav nodarījusi.

/Persona B/ neatzīst Valsts izmaksātās kompensācijas atlīdzināšanas pienākumu, kā arī neatzīst cietušās pieteikto kaitējuma kompensāciju.

[4] Tiesai, izvērtējot ziņas par faktiem jeb pierādījumus /Persona B/ apsūdzībā, jātaisa tiesisks un pamatots spriedums. Tam jābūt pamatotam ar materiālo un procesuālo tiesību normām un pierādījumiem, kas pārbaudīti tiesas izmeklēšanā, un jākonstatē, vai noticis šajā krimināllietā apsūdzētajai personai inkriminētais noziedzīgais nodarījums, vai ir noziedzīga nodarījuma sastāvs un kurā Krimināllikuma pantā, tā daļā, punktā tas paredzēts, vai apsūdzētais vainīgs šajā noziedzīgajā nodarījumā, kā arī attiecīgi visi pārējie ar lietas izspriešanu saistītie jautājumi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 514.panta noteikumiem.

[4.1] Definējot krimināltatbildības pamatu, Krimināllikuma 1.panta pirmā daļa noteic, ka pie krimināltatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes.

Noziedzīga nodarījuma sastāvs ir Krimināllikumā paredzēto visu objektīvo un subjektīvo pazīmju kopums, kas ir nepieciešams un pietiekams, lai kādu darbību vai bezdarbības aktu atzītu par noteikta veida noziedzīgu nodarījumu *(U.Krastiņš, V.Liholaja, A.Niedre. Krimināltiesības. Vispārīgā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 68.lpp.).*

Kā norādīts Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2017.gada 21.marta lēmumā Nr.SKK-14/2017 (krimināllieta Nr.11331131510), kvalificējot noziedzīgo nodarījumu, tiek salīdzināti juridiski nozīmīgi notikuma apstākļi, kuri noskaidroti ar attiecināmiem, pieļaujamiem, ticamiem, pietiekamiem pierādījumiem, ar Krimināllikumā paredzēta noziedzīga nodarījuma sastāva obligātajiem elementiem (objekts, objektīvā puse, subjekts, subjektīvā puse).

[4.2] Likumā noteiktā ekskluzīvā tiesība spriest tiesu īstenojas, izvērtējot iegūtos un tiesas izmeklēšanā pārbaudītos pierādījumus, vai tie pamato pierādīšanas priekšmetā ietilpstošo faktu esību vai neesību atbilstoši Kriminālprocesa likuma 123.pantā definētajai pierādīšanas jēgai un būtībai.

Savukārt pierādīšanas priekšmets ir visu kriminālprocesa gaitā pierādāmo apstākļu kopums un ar tiem saistītie fakti un palīgfakti (Kriminālprocesa likuma 124.panta pirmā daļa).

Kriminālprocesā pierādāma noziedzīga nodarījuma sastāva, esība vai neesība [4.1], kā arī citi Krimināllikumā un Kriminālprocesa likumā paredzētie apstākļi, kuriem ir nozīme konkrēto krimināltiesisko attiecību taisnīgā noregulējumā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 127.panta pirmo daļu pierādījumi kriminālprocesā ir jebkuras likumā paredzētā kārtībā iegūtas un noteiktā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus kriminālprocesā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto pierādīšanas priekšmetā ietilpstošo apstākļu esības vai neesības pamatošanai.

Turklāt kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem (Kriminālprocesa likuma 127.panta otrā daļa).

Tāpat šīs krimināllietas iztiesāšanā pārbaudīto pierādījumu novērtēšanā tiesa respektē Kriminālprocesa likuma 128.panta otrajā daļā noteikto, proti, to, cik ticamas ir pierādīšanā izmantojamās ziņas par faktiem, izvērtē, aplūkojot visus kriminālprocesa laikā iegūtos faktus vai ziņas par faktiem kopumā un savstarpējā sakarībā.

Vērtējot pierādījumus /Persona B/ apsūdzībā par vidēja smaguma miesas bojājuma nodarīšanu cietušajai, tiesa ievēro arī Kriminālprocesa likuma 124.panta piektajā daļā noteikto, ka pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par to (pierādīšanas priekšmetā ietilpstošo apstākļu) esību vai neesību.

/Persona B/ apsūdzībā par vidēja smaguma miesas bojājuma nodarīšanu iztiesāšanā pārbaudīto pierādījumu novērtēšanā pēc pieļaujamības, ticamības un attiecināmības kritērijiem, aplūkojot visus krimināprocesa laikā iegūtos faktus un ziņas par faktiem, kuri fiksēti liecībās, rakstveida pierādījumos un dokumentos, kopumā un savstarpējā sakarībā, tiesa ievēro noteikumu, ka nevienam no pierādījumiem nav iepriekš noteikta augstāka ticamības pakāpe nekā pārējiem pierādījumiem, kā to noteic Kriminālprocesa likuma 128.panta trešā daļa.

[5] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 489.panta trešajā daļā noteikto, ņemot vērā aizstāvības paziņojumā norādīto, tiesa aicināja visas personas, kuru liecības iekļautas tiesā izmantojamo pierādījumu uzskaitījumā, un pārbaudīja turpmāk norādītos pierādījumus.

Ziņas par faktiem tiesas pārbaudītajos pierādījumos, kā arī personu, kuras tiesas sēdē sniedza liecības, konkrētajā pirmstiesas kriminālprocesā sniegtās ziņas saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 512.panta otrās daļas 5.punktu.

[5.1] Ziņas par faktiem, kas izriet no cietušās /Persona C/ liecībām.

[5.1.1] No pirmstiesas procesā /Persona C/ 29.03.2022. sniegtās liecības (lietas 35.–36.lapa) izriet, ka 31.07.2021. /Persona C/ bija konflikts ar kaimiņieni no 1.stāva. Minētajā datumā /Persona C/ bija atbildīga par kāpņu telpas uzkopšanu un gāja pie /Persona B/ ar lūgumu savākt aiz viņas kaķa, kas pēc pastaigas bija atstājis pēdas uz palodzes. Vija devās skatīties, ko kaķis izdarījis, un, pienākot pie palodzes, teica, ka neko neslaucīs. /Persona C/ devās pie sava dzīvokļa durvīm, kur stāvēja spaiņi un slotas, lai sāktu mazgāt kāpnes. Tajā brīdī cietusī pamanīja, ka Vija gāja augša pa kāpnēm, bet cietusī nesaprata, ka Vija viņai uzbruks. Vijas plaukstas bija saliktas dūrēs, viņa sāka necenzētiem vārdiem apsaukāties un, pienākot tuvāk pie /Persona C/, satvēra cietušo aiz drēbēm krūšu kurvja rajonā un mēģināja nogrūst zemē. Cietusī /Persona C/ atsitās pret kāpņu margām. /Persona C/ baidījās, ka /Persona B/ viņu pārmetīs pāri tām, bet cietušajai izdevās pieķerties pie metāla stieņa un noturēties. Cietusī kliedza palīgā saucienus. Brīdī, kad cita kaimiņiene no pirmā stāva vaicāja, kas noticis, /Persona B/ izdevies atraut cietušo no metāla stieņa un pagriezt pret kāpnēm. Cietusī noturējās un tajā brīdī jau stāvēja pie kāpņu telpas loga. Apsūdzētās rīcības rezultātā cietušajai ir 8.ribas lūzums.

[5.1.2] No pirmstiesas procesā cietušās /Persona C/ 13.04.2022. papildus sniegtās liecības (lietas 39.lapa) izriet, ka pēc 31.07.2021. notikušā viņa sajuta sāpes krūšu kurvja rajonā, tāpēc nolēmusi aizbraukt uz Ogres rajona slimnīcu, kur veica rentgenu, un pēc tam iegādājās ārsta izrakstītos medikamentus. Kopējie izdevumi par ārstēšanos ir 94,07 EUR, un par šādu summu cietusī pieteica kaitējuma kompensāciju.

[5.1.3] 27.04.2022. izdarīta liecību pārbaude uz vietas un cietušās /Persona C/ liecība fiksēta pārskata uzziņā, kurai pievienots arī minētās procesuālās darbības videoieraksts (lietas 52.–54., 65.lapa).

No pārskata uzziņas izriet, ka liecību pārbaudē uz vietas dabā bija apskatīta konflikta vieta – pirmā kāpņu telpa mājā /Adrese E/. Liecību pārbaudē uz vietas cietusī /Persona C/ norādīja, ka norādītajā vietā 31.07.2021. ap plkst.11.00 viņai bija konflikts ar kaimiņieni /Persona B/. Konflikta laikā /Persona B/ satvēra cietušo aiz drēbēm krūšu kurvja rajonā un vairākas reizes pagrūda uz trepju margām, un vismaz vienu reizi spēcīgi trieca pret kāpņu telpas margām, kā rezultātā cietušajai sasists labais sāns.

[5.1.4] Konfrontēšanas (ar /Persona B/) laikā 27.04.2022. (lietas 60.–61.lapa) cietusī /Persona C/ sniedza kopumā analogas ziņas par faktiem tām, kas sniegtas 29.03.2022. liecībā, norādot, ka pirmā fiziski viņu aizskāra /Persona B/, kurai cietusī nav uzbrukusi.

Kopumā no konfrontēšanā sniegtajām cietušās liecībām izriet, ka konflikta laikā viņai rokās nebija nekādu priekšmetu, kā norāda /Persona B/. Konflikta brīdī apsūdzētā atradās izstieptas rokas attālumā no cietušās. Cietusī

liecināja, ka konflikts notika sestdienā, bet pie ārsta viņa vērsās pirmdienā. Konflikta iemesls bija Vijas kaķenes pēdas uz kāpņu telpas palodzes. Cietusī palūdza Vijai savākt aiz sava kaķa.

Konfrontēšanā pretrunas novērst nav izdevies, jo /Persona B/ neatzina darbību izdarīšanu, par kurām liecināja cietusī.

[5.1.5] No cietušas /Persona C/ 24.02.2023. sniegtajām liecībām pirmstiesas procesā (lietas 110.lapa) izriet, ka viņa ir saņēmusi Juridiskās palīdzības administrācijas izmaksāto valsts kompensāciju un uztur pieteikto kaitējuma kompensāciju par ārstniecības izdevumiem 94,07 EUR. /Persona C/ ir gatava izlīgt ar apsūdzēto.

[5.1.6] Tiesas izmeklēšanā cietusī /Persona C/ (12.05.2023.) liecināja, ka līdz notikumam viņai ar kaimiņieni /Persona B/ bija normālas attiecības, ir pazīstamas 52 gadus. Iepriekš kaimiņiene nebija cietušo fiziski aizskārusi.

Cietusī liecināja, ka visi mājas iedzīvotāji piedalās kāpņu telpu uzkopšanā, bet katrā kāpņu telpā ir sava kārtība. Dežuranta pienākumos nav uzkopt palodzes, tāpēc katru reizi, kad ir netīra palodze, /Persona B/ tiek izteiktas pretenzijas, jo viņas kaķene, kad netiek mājās, skrien uz kāpņu telpas otro stāvu un ar netīrām ķepām lec uz palodzes, to sasmērējot. Cietusī liecināja, ka /Persona B/ ir jāsavāc palodzes aiz sava kaķa, ko līdz notikumam /Persona B/ arī darīja.

Par notikuma detaļām /Persona C/ iztiesāšanā liecināja, ka /Persona B/, dūrē saspiestām rokām, sašķobītu seju un rūcot, sekoja cietušajai, kura devās pa kāpnēm augšā uz savu dzīvokli. Kad /Persona B/ atradās pa vidu kāpnēm, /Persona C/ viņai teica, lai nomierinās. Uz /Persona C/ dzīvokļa durvju roktura karājās maisiņš, kuru /Persona B/ ar spēku sāka raut nost, pēc mirkļa viņa nometa maisiņu zemē, pagriezās pret cietušo un saķēra aiz drēbēm, parāva uz savu pusi, pagrieza cietušo un atsita pret kāpņu margām. Tad /Persona B/ pārlieca /Persona C/ pāri kāpņu margām, bet cietusī turējās pie metāla stutēm. Tas viss notika ar liela spēka pielietošanu. Cietusī sāka kliegt palīgā saucienus.

Pēc tam no sava dzīvokļa iznāca kaimiņiene /Persona E/, un apsūdzētā grūda cietušo lejā pa kāpnēm, bet cietusī noturējās pie kāpņu margām. Viss konflikts notika kāpņu laukumā pie cietušās dzīvokļa. Cietušās dzīvoklis atrodas 2.stāvā pa labi. Pēc tam, kad apsūdzētā pārlieca cietušo pāri kāpņu margām, /Persona C/ jau atradās uz kāpnēm (uz pirmā vai otrā pakāpiena no augšas).

Atbildot uz apsūdzētās jautājumu, cietusī liecināja, ka notikumā brīdī viņai rokās nebija smidzinātāja ar ūdeni, kā arī cietusī noliedza, ka būtu lējusi ūdeni virsū apsūdzētajai.

[5.2] Ziņas par faktiem, kas izriet no liecinieces /Persona E/ liecībām.

[5.2.1] No liecinieces /Persona E/ pirmstiesas procesā 19.01.2023. sniegtās liecības (lietas 87.lapa) izriet, ka 31.07.2021. viņa bija savā dzīvesvietā /Adrese G/, un pēc plkst.11.00 izgāja no sava dzīvokļa, lai dotos uz dārzu. Mājas kāpņu telpā /Persona E/ redzēja, ka /Persona C/ stāv starp pirmo un otro stāvu, sarāvusies stūrī pie kāpņu telpas loga. /Persona C/ rokās nebija nekādu priekšmetu, bet rokās bija uzvilkti gumijas cimdi, jo viņa gribēja tīrīt kāpņu telpu. Ieraugot /Persona E/, /Persona C/ uzreiz saukusi palīgā. Iepriekš palīgā saucienus /Persona E/ nedzirdēja, jo viņas dzīvoklim ir dubultdurvis.

Lieciniece /Persona E/ redzēja, ka /Persona B/ ir ļoti dusmīga un stāv uz kāpnēm, kas ved uz otro stāvu. /Persona E/ bija aizdomīgi, kāpēc /Persona B/ stāv uz kāpnēm otrajā stāvā, ja pati dzīvo pirmajā stāvā. Pajautāja abām kaimiņienēm, kas notiek. Pēc brīža no sava dzīvokļa iznāca kaimiņiene /Persona F/ un sasveicinājās. Tad /Persona B/, ejot lejā uz savu dzīvokli, dusmīgi /Persona C/ krievu valodā pateica: “tvarj takaja”. Pēc tam atbrauca policijas darbinieki un viens no viņiem ārpusē runāja ar /Persona B/. Tobrīd lieciniece /Persona E/ gāja garām uz dzirdēja, ka /Persona B/ policijas darbiniekiem teica: “ja vajadzēs, es samaksāšu”, bet policijas darbinieks viņai atbildēja: “diez vai samaksāt vajadzēs, kas to lai zina, kas tur ir”.

Liecinieces /Persona E/ nopratināšanas protokolā ir fiksētas ziņas, kuras /Persona E/ uzzināja vēlāk no /Persona C/ vārdiem, proti, /Persona B/ saķērusi /Persona C/ aiz drēbēm un gribējusi nomest lejā. /Persona C/

gribējusi tīrīt kāpņu telpu un uz loga palodzes ieraudzījusi smilšainas kaķa pēdas. /Persona C/ pasaukusi /Persona B/. /Persona C/ gribējusi sākt tīrīt kāpņu telpu un negaidījusi, ka /Persona B/ skries pa kāpnēm augšā. /Persona B/ gribējusi nomest lejā /Persona C/ un palikusi dusmīga par to, ka tas viņai nav izdevies. Tad /Persona B/ agresīvi triekusi /Persona C/ pret kāpņu margām. /Persona C/ pēdējā brīdī paspējusi ar abām rokām pieķerties pie kāpņu metāla margām, lai nenokristu lejā. To visu stāstot, /Persona C/ rādījusi /Persona E/ gumijas cimdu, kas bija saplēsts no turēšanās pie kāpņu margām.

/Persona E/ raksturoja /Persona B/ kā dusmīgu kaimiņieni, kura visu laiku ir ar kaut ko neapmierināta.

[5.2.2] Lieciniece /Persona E/ iztiesāšanā (12.05.2023.) liecināja, ka līdz konfliktam, kas notika starp cietušo un apsūdzēto, lieciniecei ar /Persona B/ bija normālas attiecības.

Par notikumu lieciniece /Persona E/ liecināja, ka tad, kad viņa izgāja no sava dzīvokļa, /Persona B/ atradās kāpņu telpas 2.stāvā, bet /Persona C/ atradās trepju laukumā, kas ir starp stāviem. /Persona B/ runāja necenzētiem vārdiem un pēc tam iegāja savā dzīvoklī. /Persona E/ nedzirdēja trokšņus kāpņu telpā no sava dzīvokļa, jo dzīvoklim ir dubultdurvis, bet /Persona C/ teica, ka /Persona B/ gribēja viņu pārmest pāri margām. Pēc tam, kad /Persona C/ bija veikusi rentgenu, /Persona E/ viņa teica, ka ir ribas lūzums.

Mājā kāpņu telpu uzkopšana notiek tā, ka katra stāva iedzīvotāji rindas kārtībā uztur kārtību savā stāvā. /Persona B/ kāpņu telpā vienīgajai ir kaķis. Reizēs, kad kaķis netiek mājās, viņš uzlec uz kāpņu telpas palodzes pagulēt. /Persona C/ un /Persona B/ bija strīds par kaķi, kurš bija sasmērējis palodzi kāpņu telpā. Iepriekš /Persona B/ ar citiem mājas iedzīvotājiem nav bijuši fiziska rakstura konflikti.

[5.3] Ziņas par faktiem, kas izriet no liecinieces /Persona F/ liecībām.

[5.3.1] No liecinieces /Persona F/ pirmstiesas procesā 17.01.2023. sniegtās liecības (lietas 86.lapa) izriet, ka 31.07.2021. viņa atradās savā dzīvesvietā /Adrese F/, un ap plkst.11.00 izgāja no sava dzīvokļa, lai dotos uz veikalu. Mājas kāpņu telpā satika trīs kaimiņienes – /Persona B/, /Persona E/ un /Persona C/ –, ar kurām sasveicinājusies. /Persona F/ pajautājusi kaimiņienēm, kas par sapulci, bet kaimiņienes neko neatbildēja. /Persona B/ un /Persona E/ stāvēja katra pie sava dzīvokļa durvīm, bet /Persona C/ stāvēja starp pirmo un otro stāvu kāpņu telpā pie kāpņu telpas loga un runāja pa telefonu, un neizrādīja, ka viņai kaut kas sāpētu. /Persona F/ aizgāja un tikai nākamajā dienā /Persona B/ pastāstīja viņai par to, kas notika 31.07.2021.

No /Persona B/ vārdiem lieciniecei /Persona F/ kļuva zināms, ka /Persona B/ kaķene atstājusi smilšu pēdas uz kāpņu telpas loga palodzes. /Persona C/ izgājusi slaucīt kāpņu telpu, ieraudzījusi kaķenes atstātās pēdas uz palodzes un sākusi kliegt kāpņu telpā: “Vija Tava kaķene”. /Persona B/ izgājusi ārā un atbildējusi /Persona C/, lai nebļauj, ka viņa noslaucīs palodzi. /Persona B/ gribējusi doties prom, bet /Persona C/ sākusi šļakstīt ūdeni no pudeles sejā /Persona B/, kura tikai pabīdījusi /Persona C/ nost, lai nelien viņai virsū. Pēc tam /Persona B/ nokāpusi lejā, lai no dzīvokļa paņemtu lupatu un no sava dzīvokļa dzirdējusi, kā /Persona C/ sākusi runāt pa telefonu.

[5.3.2] Lieciniece /Persona F/ iztiesāšanā (03.07.2023.) uzturēja pirmstiesas procesā sniegto liecību, kas fiksēta nopratināšanas protokolā, un apstiprināja, ka tā ir patiesa. /Persona F/ liecināja, ka apsūdzētā un cietusī ir viņas kaimiņienes. Savstarpējās attiecības raksturoja vairāk kā neitrālas, jo privātās dzīves dēļ ir norobežojusies no komunikācija ar kaimiņiem, kā arī laika gaitā ir bijuši konflikti mājas jautājumu dēļ.

Iztiesāšanā lieciniece /Persona F/ papildus liecināja, ka viņu mājā nav sētnieka un kāpņu telpās uzkopšanu veic mājas iedzīvotāji, uzkopjot katrs savu stāvu. Starp stāviem kopj otrā stāva iedzīvotāji. Loga un palodzes uzkopšana ir otrā stāva iedzīvotāju pienākums.

/Persona F/ liecināja, ka kaķis dažreiz mēdza ar smilšainām ķepām uzkāpt uz palodzes, bet, viņasprāt, tas nesagādā nekādas grūtības noslaucīt palodzi cilvēkam, kurš uzkopj kāpņu telpu.

/Persona F/ liecināja, ka /Persona C/ nebija neko stāstījusi viņai par 31.07.2021. notikumiem, jo savā starpā nekomunicē, bet /Persona B/ viņai īsumā bija pastāstījusi par notikušo. Personīgi pati /Persona F/ neko neredzēja un nedzirdēja. Par /Persona C/ gūtajām traumām /Persona F/ neko nezina.

[6] Lēmumā par krimināllietas nodošanu tiesai norādītie pierādījumi, tostarp ekspertīžu atzinumi un to pārbaudē iztiesāšanā nopratinātā eksperta liecība.

[6.1] Ar Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes 2021.gada 10.decembra lēmumu Nr.15550012035621-4 (lietas 3.–4.lapa) izbeigts administratīvā pārkāpuma process lietā Nr.15550012035621.

No minētā lēmuma izriet, ka Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Ogres iecirknī 06.08.2021. bija uzsākts administratīvā pārkāpuma process par šajā lietā izskatāmo notikumu, proti, 31.07.2021. pēc plkst.11.00 kāpņu telpā /Adrese D/, /Persona B/ nodarīja miesas bojājumus /Persona C/.

Administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros /Persona C/ veikta tiesu medicīniskā ekspertīze, kurā /Persona C/ konstatēti miesas bojājumi, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem.

Tādējādi, konstatējot noziedzīgā nodarījuma, kas paredzēts Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā, sastāva pazīmes, administratīvā pārkāpuma process par 2021.gada 31.jūlija notikumu izbeigts.

[6.1.1] /Persona C/ iesniegumi (lietas 5., 7.lapa), saskaņā ar kuriem 06.08.2021. uzsākts administratīvā pārkāpuma process Nr.15550012035621-1.

Minētajos iesniegumos /Persona C/ informē par 31.07.2021. notikuma apstākļiem, kas ir šajā lietā izskatāmā noziedzīgā nodarījuma priekšmets.

No iesniegumiem izriet kopumā analogas ziņas par faktiem, kādas tās fiksētas /Persona C/ liecībās pirmstiesas procesā un iztiesāšanā.

Iesniegumos /Persona C/ norādīja, ka /Persona B/ rīcības rezultātā no sitiena pret margām viņai sāp mugura un ribas. /Persona C/ 02.08.2021. vērsās pie sava ģimenes ārsta /Persona H/, kura nosūtīja /Persona C/ uz rentgenu.

[6.1.2] No /Persona C/, kurai administratīvajā procesā bija piešķirts cietušās statuss, 11.08.2021. sniegtās liecības administratīvā pārkāpuma procesā (lietas 13.lapa) izriet analogas ziņas par faktiem, kas fiksētas /Persona C/ kriminālprocesa ietvaros sniegtajās liecībās pirmstiesas procesā, kā arī iztiesāšanā, tāpēc tiesa tās saturiski šajā spriedumā neatreferē. Kriminālprocesa ietvaros par izskatāmā notikuma apstākļiem /Persona C/ sniedza detalizētākas liecības un tās pēc būtības neatšķiras no liecībām, kādas /Persona C/ sniedza administratīvā pārkāpuma procesā.

[6.1.3] Administratīvā pārkāpuma procesā /Persona E/ 11.08.2021. nopratināta kā lieciniece (lietas 24.lapa) un sniedza analogas ziņas par faktiem, kas fiksētas /Persona E/ kriminālprocesa ietvaros sniegtajās liecībās (pirmstiesas procesā un iztiesāšanā).

[6.1.4] No /Persona F/ 11.08.2021. sniegtās liecības administratīvā pārkāpuma procesā (lietas 25.lapa) izriet kopumā analogas ziņas par faktiem, kādas lieciniece /Persona F/ sniegusi pirmstiesas procesā un iztiesāšanā kriminālprocesā.

[6.1.5] No /Persona B/, kurai bija piešķirts pie administratīvās atbildības saucamās personas statuss, 09.09.2021. sniegtā paskaidrojuma administratīvā pārkāpuma procesā (lietas 28.lapa) izriet, ka 31.07.2021. viņa atradusies savā dzīvesvietā /Adrese C/, un kāds atvēris viņas dzīvokļa durvis. Durvīs stāvējusi /Persona C/ no 6.dzīvokļa, kura krievu valodā bļāvusi “tava kaķene”. /Persona B/ sapratusi, ka kaķene ir kaut ko sadarījusi, tāpēc uzreiz aizgājusi pa kāpnēm augšā, bet neko nav redzējusi. /Persona C/ turpinājusi bļaut, lai /Persona B/ uzvelkot brilles. Vienā brīdī /Persona C/ kaut ko uzsmidzinājusi, un /Persona B/ saķērusi viņu aiz drēbēm un rāvusi pa kāpnēm uz leju. /Persona B/ likās, ka /Persona C/ palikusi mazliet ļengana, tāpēc /Persona B/ viņu pieturējusi aiz drēbēm, lai nenokrīt pa kāpnēm. /Persona C/ pateikusi, ka tūlīt sauks policiju un devusies uz savu dzīvokli. Nevienā brīdī /Persona B/ nav situsi /Persona C/.

[6.2] Administratīvā pārkāpuma procesā 19.08.2021. bija noteikta tiesu medicīniskā ekspertīze un saņemts tiesu medicīniskās ekspertīzes (29.11.2021.) eksperta atzinums Nr.4905-2021 (turpmāk – Atzinums Nr.1).

Atzinuma Nr.1 secinājumos (lietas 21.–22.lapa) norādīts, ka, pamatojoties uz iesniegto medicīnisko dokumentu datiem un ņemot vērā lietas apstākļus, /Persona C/ konstatēti miesas bojājumi: krūšu kurvja sasitums ar labās puses 8.ribas lūzumu priekšējā daļā.

Eksperts J.Ivulāns secināja, ka minētie miesas bojājumi radušies cieta, trula priekšmeta vismaz vienas traumatiskas iedarbības rezultātā.

Konstatētie miesas bojājumi pēc sava rakstura pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisījuši ilgstošu veselības traucējumu uz laiku virs 21 dienas.

Turklāt eksperts secināja, ka konstatētie miesas bojājumi varēja rasties 31.07.2021. un lēmumā norādītajos apstākļos, atsitoties ar krūšu kurvja labo pusi pret kāpņu margām.

[6.3] Papildu tiesu medicīniskās ekspertīzes (11.05.2022.) atzinums Nr.3074-2022 (turpmāk – Atzinums Nr.2), kas sniegts kriminālprocesā.

Atzinumā Nr.2 (lietas 63.lapa) analogi kā Atzinumā Nr.1 eksperts J.Ivulāns norādīja /Persona C/ konstatētos miesas bojājumus – krūšu kurvja sasitums ar labās puses 8.ribas lūzumu priekšējā daļā.

Atzinumā Nr.2, sniedzot atbildes uz uzdotajiem papildu jautājumiem par miesas bojājumu iegūšanas apstākļiem, eksperts J.Ivulāns secināja, ka /Persona C/ konstatētie miesas bojājumi varēja rasties /Persona C/ norādītajos apstākļos, t.i., pēc grūdiena atsitoties pret kāpņu margām.

Eksperts secināja, ka /Persona C/ konstatētos miesas bojājumus nevarēja iegūt /Persona B/ norādītajos apstākļos (*aprakstīti atzinuma lietas apstākļu izklāstā, proti, brīdī, kad /Persona C/ atvēzējās ar smidzinātāju un uzsāka kustību pa kāpnēm, /Persona B/ pakāpās malā un aiz muguras mazliet pieturēja /Persona C/, jo baidījās, ka /Persona C/ var nokrist pa kāpnēm*).

Turklāt Atzinuma Nr.2 secinājumos norādīts, ka nevar izslēgt /Persona C/ konstatēto miesas bojājumu iegūšanu, nokrītot uz kāpnēm. Maz ticams, ka tie varēja tikt iegūti kritiena laikā, atsitoties pret kāpņu margām.

[6.4] Iztiesāšanā eksperts Juris Ivulāns tika nopratināts (19.03.2024.) par abiem iepriekš spriedumā norādītajiem atzinumiem, kas sniegti, pamatojoties uz viņa rīcībā nodotajiem medicīnas dokumentiem.

No eksperta liecības izriet, ka /Persona C/ konstatētie miesas bojājumi radušies, atsitoties pret cietu, norobežoti izvirzītu priekšmetu, kas var būt gan kāpņu margas, gan kāpņu pakāpiens.

Kritiens kāpnēs nav kritiens no sava auguma augstuma uz līdzenas virsmas. Kritiens var būt gan vienas fāzes, gan divu fāzu. Vienas fāzes kritiens – nokrīt un uzreiz atsitas pret kāpnēm. Divas vai vairākas fāzes – sākotnēji atsitas pret citiem priekšmetiem un tad nokrīt uz kāpnēm.

Šajā gadījumā tas varēt būtu arī tā, ka sākotnēji atsitas pret kāpņu margām un tad nokrīt uz kāpnēm. Noteicošais ir tas, ka /Persona C/ konstatētie miesas bojājumi rodas, atsitoties pret izvirzītu priekšmetu, nevis pret līdzenu virsmu. Šādu ribas lūzumu nevar iegūt, atsitoties pret līdzenu virsmu. Izvirzīts priekšmets var būt arī pakāpiens. Lai iegūtu /Persona C/ konstatētos miesas bojājumus, darbībai jānotiek paātrinājumā, t.i., jābūt papildu enerģijai, piemēram, grūdiens.

Eksperts izslēdza kā neiespējamu /Persona B/ versiju par to, ka /Persona C/ ribu lūzumu ieguva, iesitot sev ar smidzinātāju, jo plastmasas smidzinātājam nav tik būtiskas masas, lai rastos skeleta kaula lūzums, kāds konstatēts /Persona C/. Kustības mehānisms, sitot sev pa ribām, ir tāds, kurā nevar ielikt tādu spēku, lai ar iztaisnotu ekstremitāti (roku) nodarītu sev skeleta kaula lūzumu. Cita persona sitot, varētu salauzt ribu, bet, sitot pašam sev, nav tādas enerģijas, kas radītu tādu konstatēto miesas bojājumu.

Eksperts J.Ivulāns liecināja, ka, cilvēkiem dabiski novecojot, kaulaudu blīvums samazinās, tāpēc gados vecākiem cilvēkiem lūzumi rodas vieglāk. Taču nevar uzskatīt, ka /Persona C/ konstatētais miesas bojājums ir

pataloģisks kaulu lūzums, kas rodas no kaut kādas kaulu saslimšanas. Medicīnas dokumentos nebija norādes par to, ka /Persona C/ būtu kaut kādas kaulu saslimšanas.

Sniedzot Atzinumu Nr.2, eksperts ņēma vērā lēmumā par ekspertīzes noteikšanu, norādītos cietušās un apsūdzētās augumus, kā arī mērus par kāpņu margas augstumu un attālumu no margas līdz sienai. Tas, ka margas augstums ir zemāk par 8.ribas līmeni, neizslēdz konstatētā lūzuma rašanos, jo grūdiena laikā cilvēks nestāv taisni, proti, ķermenis nav nekustīgs objekts, kas nemaina savas dimensijas.

[7] Kā pierādījums ir vērtējama liecība, ja persona, kurai Kriminālprocesa likumā noteiktajos gadījumos bija tiesības atteikties sniegt liecību un persona par to bija informēta, šo liecību tomēr sniedza (Kriminālprocesa likuma 131.panta trešā daļa).

Apsūdzētā /Persona B/, būdama informēta par tiesībām atteikties sniegt liecību, izmantoja savas Kriminālprocesa likuma 503.panta otrajā daļā paredzētās tiesības un iztiesāšanā sniedza liecību.

Tādējādi saskaņā ar Kriminālprocesa 503.panta ceturto daļu arī pirmstiesas procesā /Persona B/ sniegtās ziņas ir izmantojamas spriedumā.

[7.1] No /Persona B/ liecības tiesai izriet, ka slikto attiecību ar cietušo iemesls ir nauda. Bija mājas sapulce par sadzīviska rakstura jautājumiem, /Persona C/ izlēma apkopt zemes gabalu pie mājas, lai viņai nebūtu jāmaksā zemes nodoklis, bet /Persona B/ tam nav piekritusi, tāpēc /Persona C/ palikusi dusmīga.

Apsūdzētā liecināja, ka viņas kaķis mēdza uzlekt kāpņutelpā uz loga palodzes, bet /Persona B/ bez jebkādām pretenzijām vienmēr palodzi nomazgājusi. Notikuma dienā /Persona C/ ar niknumu pārmetusi /Persona B/ par viņas kaķa pēdām uz palodzes. /Persona B/ gribējusi noslaucīt palodzi, teikusi, lai /Persona C/ iet prom, bet viņa lējusi /Persona B/ virsū ūdeni no smidzinātāja. /Persona B/ pacēlusi rokas, lai aizsegtu seju un galvu, tobrīd /Persona C/ atkāpusies, bet /Persona B/ viņai parādījusi nepieklājīgu žestu (“pigu”), sakot, ka neļaus nogalināt kaķeni. Tad /Persona C/ pacēlusi smidzinātāju, bet /Persona B/ pakāpusies uz augšu pa kāpnēm un piespiedusies pie sienas, jo domājusi, ka /Persona C/ metīs ar smidzinātāju viņai, bet /Persona C/ to neizdarīja. /Persona C/ tajā brīdī iesitusi ar smidzinātāju, kas bija pilns ar ūdeni, sev pa ribām. Pēc tam /Persona C/ palikusi mierīga un, kāpjot lejā pa kāpnēm, teikusi, ka tagad zvanīs policijai. /Persona B/ vēl pieturējusi cietušo aiz drēbēm (aiz “stērbeles”), lai viņa nepakrīt uz kāpnēm. /Persona C/ apstājusies kāpņu telpas laukumā starp stāviem. /Persona B/, kāpjot lejā pa kāpnēm, smējusies par cietušās ideju izsaukt policiju.

Apsūdzētā /Persona B/ kategoriski noliedza, ka konflikta laikā būtu grūdusi /Persona C/ pret kāpņu margām. Apsūdzētā uzskata, ka /Persona C/ apzināti sniegusi nepatiesas ziņas policijai, lai panāktu kriminālprocesa uzsākšanu un saņemtu no valsts kaitējuma kompensāciju. Cietusī uzreiz pēc notikuma neizsauca neatliekamo medicīnisko palīdzību, bet zvanījusi policijai. Kad ieradušies policisti, neviens /Persona B/ paskaidrojumus nav uzklausījis. Policija ieradusies 2–3 stundas pēc konflikta. Policisti devušies pie kaimiņienes /Persona E/. /Persona B/ teikusi, ka var samaksāt policijai, ar to bija domājusi, ka var samaksāt par “skandālu”, kuru dzirdēja kaimiņi.

/Persona B/ liecināja, ka ar cietušo ir kaimiņienes ilgus gadus. Iepriekš cietusī bija pat uzticējusi /Persona B/ sava dzīvokļa rezerves atslēgas. Apsūdzētā noliedza cietušās jautājumos ietvertos jebkādus citus konfliktus ar citiem kaimiņiem.

[7.2] Pirmstiesas procesā, būdama nopratināta personas, kurai ir tiesības uz aizstāvību, statusā /Persona B/ (29.03.2022.), t.i., kā persona, pret kuru uzsākts kriminālprocess (lietas 46.–47.lapa), pēc būtības arī liecināja par abu personu domstarpībām, kas tiek minēts kā abu izskaidrošanās iemesls – /Persona B/ kaķenes atstātie netīrumi kāpņu telpā.

No liecības izriet, ka /Persona B/ reaģējusi uz /Persona C/ teikto un izgājusi kāpņu telpā, bet neko nav saskatījusi un pateikusi to /Persona C/, kura sākusi bļaut uz /Persona B/. Liecībā fiksēts, ka /Persona B/ pateikusi rupjā balsī “paej malā” un /Persona C/ pagājusi viņai garām un sākusi smidzināt ar ūdeni. Tad /Persona B/ piegājusi tuvāk /Persona C/, lai viņa nesmidzina ar ūdeni. Tajā brīdī /Persona C/ pakāpusies augstāk pa kāpnēm un tad, kad /Persona C/ izdarījusi vēzienu ar smidzinātāju, /Persona B/ palēkusi malā, jo baidījusies, ka /Persona C/ palaidīs

smidzinātāju vaļā un viņu savainos. /Persona C/ pa inercei nogājusi lejā pa kāpnēm un paziņojusi, ka zvanīs policijai.

29.03.2022. liecībā /Persona B/ noliedza jebkādu miesas bojājumu nodarīšanu /Persona C/ 31.07.2021., jo "pat ar pirkstu nav pieskārusies" /Persona C/. Kopš tā laika /Persona B/ vairs nekomunicē ar /Persona C/ un /Persona E/.

[7.3] 2022.gada 27.aprīlī notika liecību pārbaude uz vietas un personas, pret kuru uzsākts kriminālprocess, /Persona B/ liecība fiksēta pārskata uzziņā, kurai pievienots arī minētās procesuālās darbības videoieraksts (lietas 56.–58., 66.lapa).

No pārskata uzziņas izriet, ka liecību pārbaudē uz vietas dabā tiek apskatīta konflikta vieta – pirmā kāpņu telpa mājā /Adrese E/. /Persona B/ norādīja, ka minētajā vietā 31.07.2021. viņai notika konflikts ar kaimiņieni /Persona C/, kurai konflikta laikā rokās bija smidzināmais priekšmets, līdzīgs dezinfekcijas smidzinātājam. /Persona C/ sākusi smidzināt ūdeni virsū /Persona B/, kura mēģinājusi parunāt ar /Persona C/, bet viņa turpinājusi smidzināt virsū ūdeni. Pēc tam /Persona C/ atvēzējusi roku aiz galvas, un /Persona B/ sapratusi, ka /Persona C/ viņai gribēja iesist ar smidzinātāju pa galvu.

Liecību pārbaudē uz vietas /Persona B/ tāpat kā iztiesāšanā liecināja, ka, redzot to, ka /Persona C/ uzsāka kustību pa kāpnēm, pakāpusies malā un aiz muguras mazliet pieturējusi /Persona C/, jo baidījusies, ka viņa var nokrist pa kāpnēm.

[7.4] Turklāt pirmstiesas procesā /Persona B/ (lietas 90.lapa), būdama nopratināta aizdomās turētās statusā (19.01.2023.), apstiprināja iepriekš 29.03.2022. un 27.04.2022. sniegtās liecības. Savukārt kā apsūdzētā /Persona B/ pirmstiesas procesā 09.02.2023. izmantoja tiesības neliecināt (lietas 105.lapa).

[8] Tiesas debatēs valsts apsūdzības uzturētāja, atreferējot iepriekš spriedumā norādīto pierādījumu kopumu, uzskatīja, ka pierādījumu kopums lietā ir pietiekams un pierādījumi ir attiecināmi, pieļaujami un ticami, lai nešaubīgi apgalvotu, ka /Persona B/ ir izdarījusi viņai inkriminēto Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu un viņas vaina ir pilnībā pierādīta uzturētās apsūdzības apjomā (grozītajā apsūdzībā norādītie faktiskie apstākļi). Prokurore norādīja, ka ar ekspertīžu atzinumiem, kā arī eksperta J.Ivulāna liecību pierādīts, ka nav ticama apsūdzētās /Persona B/ versija, ka cietusī ribu lūzumu ieguvusi, pati sev iesitot ar smidzinātāju (priekšmetu) pa ribām, jo šādu miesas bojājuma rašanās mehānismu eksperts pamatoja kā neiespējamu.

[9] Savukārt aizstāvis tiesas debatēs argumentēja savu viedokli, ka šajā krimināllietā /Persona B/ izvirzītā apsūdzība esot balstīta uz pieņēmumiem. Lai gan tiesu medicīnas eksperts izslēdza kā neiespējamu /Persona B/ versiju par miesas bojājumu rašanās mehānismu /Persona C/, proti, viņa pati ar smidzinātāju, kas bijis pilns ar ūdeni, sev iesitusi pa ribām, tomēr aizstāvis norādīja, ka tiesu medicīniskajās ekspertīzēs eksperts secinājumus izteicis pieņēmuma formā: "varēja rasties", "nevar izslēgt", "maz ticams", kas nav kategoriski apgalvojumi. Tiešu aculiecinieku šim notikumam nebija. Turklāt aizstāvis, atsaucoties uz Krimināllikuma 1.pantu, norādīja, ka šajā lietā nevar konstatēt visas Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, jo no subjektīvās puses šo noziedzīgo nodarījumu var izdarīt tīši ar tiešu nodomu. /Persona B/ šāda nodoma – nodarīt miesas bojājumus – nebija.

Turklāt aizstāvis uzskatīja, ka /Persona B/ atradusies nepieciešamās aizstāvēšanās situācijā, jo cietusī atvēzējusies ar smidzināmo, kas bija pilns ar ūdeni, un šo darbību no cietušās /Persona C/ puses /Persona B/ uztvērusi kā vēlmi mest ar smagu priekšmetu.

Ievērojot iepriekš minēto un respektējot Kriminālprocesa likuma 19.panta trešajā daļā nostiprināto nevainīguma prezumpcijas elementu, proti, visas saprātīgās šaubas par vainu, kuras nav iespējams novērst, jāvērtē par labu personai, kurai ir tiesības uz aizstāvību, aizstāvis lūdza /Persona B/ viņai izvirzītajā apsūdzībā attaisnot.

[10] Novērtējot atbilstoši Kriminālprocesa likuma 9.nodaļā izvirzītajām prasībām [4.2] lietā pārbaudītos pierādījumus, kas norādīti iepriekš spriedumā [5]–[7], tiesa atzīst ar šo spriedumu par pierādītu /Persona B/

izvirzīto apsūdzību pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas, kuru iztiesāšanā (17.07.2024.) grozīja prokurore saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 462.panta otro daļu sakarā ar faktisko apstākļu maiņu, nemainoties šā nodarījuma kvalifikācijai.

[10.1] Ārpus saprātīgām šaubām ir pierādīts, ka notikuma vieta bija mājas /Adrese D/, kāpņu telpa un notikuma laiks bija 31.07.2021. ap plkst.11.00.

Par notikuma vietu un laiku datuma nozīmē tiesa nekonstatē pretrunas nedz cietušās /Persona C/, nedz liecinieču /Persona E/ un /Persona F/ liecībās, kā arī apsūdzētās /Persona B/ sniegtajās liecībās, proti, lietā nav strīda par iztiesājamā notikuma vietu un laiku.

[10.2] Tiesai nav saprātīgu šaubu par to, ka tieši notikuma laikā un vietā, bija divas personas, proti, /Persona C/ un /Persona B/, un šo abu minēto personu starpā izveidojās krimināltiesiskas attiecības (cietusī /Persona C/ un apsūdzētā /Persona B/), kurām tiešu aculiecinieku nav, bet pēc iztiesājamā notikuma, proti, pēc tam, kad jau bija pabeigts /Persona B/ noziedzīgais nodarījums, kāpņu telpā no saviem dzīvokļiem iznāca kaimiņienes: vispirms /Persona E/ un tad /Persona F/, kuras ir liecinieces šajā lietā, bet tieši noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi nav redzējušas.

Tiesas secinājums tiek balstīts uz visu novērtēto pierādījumu kopumu un savstarpējo sakarību, proti, ziņas par faktiem cietušās /Persona C/ liecībās pēc būtības, ka miesas bojājumu viņai nodarīja /Persona B/, apstiprinās ar ziņām par faktiem rakstveida pierādījumos kopā ar lietā nopratinātā eksperta liecību par sniegtajiem ekspertīžu atzinumiem, kas kopumā un savstarpējā saistībā ārpus saprātīgām šaubām pierāda prettiesisku kaitējuma nodarīšanu /Persona C/ veselībai vidēja smaguma miesas bojājuma veidā pēc tiesmedicīniskā kritērija.

Savukārt liecinieču /Persona E/ un /Persona F/ (redzējusi, ka /Persona C/ ar kaut ko runā pa telefonu) liecībās fiksētās ziņas tiesas vērtējumā norāda uz situāciju kāpņu telpā samērā tūlīt pēc fiziskā konflikta starp /Persona C/ un /Persona B/.

Tādējādi abu liecinieču liecībās nav tiešu ziņu par /Persona B/ fiziski vardarbīgu rīcību pret /Persona C/, kā arī nav ziņu par to, ka /Persona C/ pati sev iesitusi pa ribām ar smidzinātāju, kas bijis pilns ar ūdeni.

Raksturojot situāciju samērā tūlīt pēc notikuma, lieciniece /Persona E/ savā liecībā norādīja, ka brīdī, kad viņa izgājusi no sava dzīvokļa, redzējusi, ka /Persona C/ stāv starp kāpņu pirmo un otro stāvu, sarāvusies stūrī pie kāpņu telpas loga. /Persona C/ rokās nebija nekādu priekšmetu, bet rokās bija uzvilkti gumijas cimdi. Ieraugot /Persona E/, /Persona C/ uzreiz saukusi palīgā. Iepriekš palīgā saucienus /Persona E/ nedzirdēja, jo viņas dzīvoklim ir dubultdurvis. Turklāt lieciniece /Persona E/ dzirdējusi, ka /Persona B/ teica /Persona C/ necenzētus vārdus un tad iegāja savā dzīvoklī.

Savukārt no liecinieces /Persona F/ liecības izriet, ka brīdī, kad viņa izgājusi no sava dzīvokļa, redzējusi, ka trīs kaimiņienes – /Persona E/, /Persona B/ un /Persona C/ – stāv kāpņu telpā starp pirmo un otro stāvu. /Persona C/ runājusi pa telefonu. Nekādu konfliktu viņu starpā /Persona F/ nav redzējusi.

Netieši minētās ziņas par faktiem /Persona F/ liecībā norāda arī par to, ka /Persona C/ rokās kaut kādu smidzinātāju nebija. Turklāt nekas neliedza /Persona B/ uzreiz norādīt par viņas apliešanu vai ko tamlīdzīgu kaimiņienei /Persona F/, kura jautāja, kas noticis.

Pārējās ziņas par faktiem, kas izriet no liecinieces /Persona E/ un /Persona F/ liecībām ir /Persona C/ un /Persona B/ atstāstījums par notikušo konfliktu, proti, /Persona C/ par notikušo izstāstīja /Persona E/, savukārt /Persona B/ par notikušo konfliktu ar /Persona C/ izstāstīja /Persona F/.

Turklāt /Persona B/ nav stāstījusi /Persona F/ par to, ka /Persona C/ būtu pati sevi savainojusi. Minētais ir pretrunā ar pašas /Persona B/ turpmāk iztiesāšanā sniegto liecību.

Ievērojot minēto kopumā un savstarpējā saistībā, tiesa secina, ka liecinieču /Persona E/ un /Persona F/ liecības tiešā veidā nedz pierāda, nedz atspēko /Persona B/ apsūdzību. Vienlaikus abu liecinieču liecības

neapstiprina arī apsūdzētās versiju par miesas bojājumu rašanos /Persona C/, proti, viņas pašas izdarītu sitienu sev pa ribām ar smidzināmo, kas bijis pilns ar ūdeni.

[10.3] Pašas apsūdzētās liecībās fiksētās ziņas par faktiem pietiekami ticami liecina par to, ka /Persona B/ bija reāla iespēja un motīvs izdarīt prettiesisko darbību, kas tiek atzīta par pierādītu ar šo spriedumu, neraugoties uz to, ka apsūdzētā noliedza prettiesiskas rīcības izdarīšanu un kaitējuma radīšanu cietušās veselībai.

Novērtējot šajā lietā pārbaudīto pierādījumu kopumu, tiesai nav šaubu, ka apsūdzētās un cietušās starpā 31.07.2021. bija radušās konfliktējošas attiecības. Par to abas arī samērā līdzīgi un konsekventi liecināja.

Turklāt apsūdzētajai bija negatīva un zināmā mērā agresīva personiski subjektīvā attieksme pret cietušo, kura izrādīja, iespējams, pārlieku emocionālu principialitāti kārtības jautājumā. Par cietušās pozīciju liecina /Persona F/ liecība, ka smilšu pēdas no palodzes nebūtu grūti noslaucīt tam, kas uzkopj kāpņu telpu. Savukārt tāda iepriekš tiesas novērtēta apsūdzētās personiski subjektīva attieksme jeb izturēšanās bija novērojama arī iztiesāšanā, proti, neiecietība, kategorisms, paštaisnums, kas kopumā robežojas ar tādu kā nicinājumu vai savu interešu, tiesību stādīšanu augstāk par citu personu interesēm, tiesībām.

31.07.2021. konflikta iemesls bija apsūdzētās /Persona B/ kaķenes it kā netīrības radīšana (pēdas) kāpņu telpā uz palodzes. Cietusī bija izteikusi neapmierinātību apsūdzētajai par to, sakot, lai savāc aiz sava kaķa.

To apstiprina gan cietušās, gan apsūdzētās liecības, kā arī liecinieces /Persona E/ liecībā fiksētās ziņas, ka /Persona C/ un /Persona B/ bija strīds par kaķi, kas bija sasmērējis palodzi kāpņu telpā (/Persona C/ atstāstītais /Persona E/). Analogs bija /Persona B/ atstāstījums lieciniecei /Persona F/ par konflikta iemeslu.

Ievērojot minēto, tiesa secina, ka cietušās un apsūdzētās starpā 31.07.2021. radās konfliktējošas attiecības, kuru izveidošanās iemeslu (/Persona B/ kaķenes radītā netīrība, ar smilšainām ķepām uzlecot uz kāpņu telpas loga palodzes) un pastāvēšanu nenoliedz nedz cietusī, nedz apsūdzētā, tikai katrai no viņām ir atšķirīgs skaidrojums par katras turpmākām faktiskajām darbībām konflikta laikā.

Novērtējot pārbaudītos pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, tiesa secina, ka apsūdzētās /Persona B/ versijai par cietušajai konstatēto miesas bojājumu – cietusī pati nodarījusi ribas lūzumu ar smidzinātāju – nav nekādu ticamu ziņu pārbaudīto pierādījumu kopumā un tā (versija) ir pilnīgā pretrunā ar to iegūšanas mehānisma profesionālo tiesmedicīnisko izskaidrojumu, kas izriet no eksperta J.Ivulāna izdarīto ekspertīžu atzinumiem un eksperta liecības iztiesāšanā, kopsakarā ar cietušās konsekventām liecībām par /Persona B/ faktisko darbību, kas atbilst konstatētā miesas bojājuma iegūšanas mehānismam, kas noteikts tiesu medicīnas ekspertīzes ceļā.

Aizstāvja tiesas debatēs nemotivēta, bet pieminēta it kā /Persona B/ atrašanās nepieciešamās aizstāvēšanās stāvoklī objektīvi neapstiprinās, jo pierādījumu kopums nedod nekādu ticamu pamatu secināt, ka cietusī uzbruka viņai ar ūdens smidzināmo, tieši pretēji apsūdzētā izvirzīja versiju par cietušās paškaitējumu veselībai ar ūdens smidzināmo.

Apsūdzētā noliedza jebkādu vardarbības lietošanu pret cietušo un fizisku kontaktu ar cietušo. Novērtējot apsūdzētās sniegtās liecības kopumā un savstarpējā saistībā ar citiem pierādījumiem, tiesa secina, ka /Persona B/ ne administratīvajā procesā, ne pirmstiesas procesā nekad nav liecinājusi, ka cietusī pati sev nodarījusi miesas bojājumu.

Nav saprātīga un ticama izskaidrojuma, kāpēc /Persona B/ par šo faktu, kā arī par apliešanas faktu nav ziņojusi uzreiz pēc notikuma policijas darbiniekam, kas ieradās notikuma vietā uz izsaukumu, ne kaimiņienei /Persona F/ par it kā cietušās paškaitējumu, nākamajā dienā stāstot par konfliktu.

Turklāt kaut kāda priekšmeta, kas atbilstu apsūdzētās aprakstītajam smidzinātājam, ticama esība abu iesaistīto mutiski konfliktējošo personu strīda laikā, kas izvērtās /Persona B/ fiziskā vardarbībā pret cietušo, nav apstiprinājusies ar ziņām par faktiem tiesas pārbaudīto pierādījumu kopumā.

[10.4] Novērtējot pārbaudītos pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, tiesai nav saprātīgu šaubu, ka cietušajai /Persona C/ konstatēts vidēja smaguma miesas bojājums, kas nodarīts prettiesisku tīšu un vardarbīgu /Persona B/ izdarīto darbību, kas ir satveršana aiz drēbēm krūšu kurvju rajonā, grūšana trepju margu virzienā, tostarp viena spēcīga pagrūšana pret trepju margām, rezultātā.

Lietā nav pretēju viedokļu faktam, ka /Persona C/ ir konstatēts krūšu kurvja sasitums ar labās puses 8.ribas lūzumu priekšējā daļā, kas atbilst to tiesmedicīniskajam novērtējumam, proti, vidēja smaguma pakāpes miesas bojājums.

Miesas bojājuma raksturu, rašanās jeb iegūšanas mehānismu un tā tiesmedicīnisko novērtējumu savas kompetences ietvaros sniedz tiesu medicīnas eksperti, veicot tiesu medicīniskās ekspertīzes.

Šajā lietā ir divi tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinumi, kas norādīti iepriekš spriedumā [6.2] un [6.3], kā arī par tiem eksperts, kas izdarīja ekspertīzes, iztiesāšanā sniedza liecību, kas norādīta iepriekš spriedumā [6.4].

Aizstāvība uzskatīja, ka ārpus saprātīgām šaubām nav pierādīts, ka eksperta konstatēto miesas bojājumu /Persona C/ ieguva /Persona B/ prettiesiskas rīcības rezultātā un vispār kāda noziedzīga nodarījuma rezultātā, jo eksperta atzinumos secinājumi izdarīti pieņēmuma formā un tie nav kategoriski.

Tiesa uzskata, ka aizstāvja vērtējums ir formāls.

Tiesai nav šaubu, ka eksperts atbilstoši savām speciālajām zināšanām un kompetencei atzinumus sniedza, analizējot lēmumā par ekspertīzes noteikšanu procesa virzītāja norādītos iespējami noskaidrotos notikuma faktiskos apstākļus kopsakarā ar medicīnas dokumentāciju, kas attiecas uz konkrēto notikumu. Turklāt, ja par miesas bojājumu iegūšanas faktiskajiem apstākļiem ir divas vai vairākas versijas, kā tas ir šajā iztiesātajā lietā (cietušās norādītie faktiskie apstākļi un apsūdzētās norādītie apstākļi), un eksperts nevar izdarīt kategorisku un viennozīmīgi precīzu secinājumu par miesas bojājumu rašanās mehānismu, bet var apstiprināt vai izslēgt miesas bojājumu rašanās mehānismu kādos konkrēti norādītos apstākļos.

Šajā lietā ir divas versijas par /Persona C/ konstatētā miesas bojājuma rašanās apstākļiem: cietusī /Persona C/ norādīja, ka miesas bojājumu viņai nodarīja /Persona B/ apsūdzībā norādītajos apstākļos, kurus tiesas atzīst par pierādītiem ar šo spriedumu; savukārt apsūdzētā /Persona B/ iztiesāšanā norādīja, ka /Persona C/ pati sev nodarīja miesas bojājumu, iesitot sev par ribām ar smidzināmo (priekšmetu), kas bijis pilns ar ūdeni.

Abas versijas par miesas bojājuma rašanās mehānismu ir pārbaudītas papildu tiesu medicīnas ekspertīzē, kuras izdarīšanai bija papildus nodoti arī abu konfliktā iesaistīto personu liecību pārbaudē uz vietas noskaidrotie personu augumi, kāpņu telpas un kāpņu margu parametri, un sniegts Atzinums Nr.2 (Nr.3074-2022, lietas 63.lapa).

Tiesai nav pamata apšaubīt eksperta J.Ivulāna speciālo zināšanu esību, kvalitāti un pietiekamību, proti, kompetenci, izdarot secinājumus minētajā Atzinumā Nr.2.

Turklāt iztiesāšanā eksperts J.Ivulāns liecināja, ka /Persona C/ konstatēto miesas bojājumu – 8.ribas lūzumu priekšējā daļā – var iegūt tieši atsitoties pret cietu, norobežoti izvirzītu priekšmetu, kas var būt gan kāpņu margas, gan kāpņu pakāpiens, taču nevar iegūt, atsitoties pret līdzenu virsmu, kā arī nevar iegūt /Persona B/ norādītajos apstākļos, proti, iesitot sev ar smidzinātāju pa ribām. Šādu /Persona C/ konstatētā miesas bojājuma rašanās mehānismu no tiesmedicīniskā viedokļa kā neiespējamu izslēdza eksperts J.Ivulāns.

Eksperts ticami izskaidroja, ka apsūdzētās raksturotajam smidzinātājam (plastmasas priekšmetam) nav tik būtiskas masas, lai no tā rastos ribas lūzums, kāds konstatēts /Persona C/. Eksperts ticami izskaidroja, ka kustības mehānisms, sitot sev pa ribām, ir tāds, kurā nevar ielikt tādu spēku, lai ar iztaisnotu ekstremitāti (roku) nodarītu sev skeleta kaula lūzumu. Cita persona sitot, varētu salauzt ribu, bet, sitot pašam sev, nav tādas enerģijas, kas radītu tādu konstatēto miesas bojājumu.

Ievērojot visu kopumā un savstarpējā saistībā, tiesai nav saprātīgu šaubu par to, ka noteicošais pēc būtības ir tas, ka /Persona C/ konstatētie miesas bojājumi rodas, atsitoties ar pieliktu fizisku spēku (ar enerģiju piešķirts

paātrinājums) pret izvirzītu priekšmetu, nevis pret līdzenu virsmu.

Tiesa atzīst, ka pierādījumu kopums ārpus saprātīgām šaubām atspēko apsūdzētās /Persona B/ izvirzīto versiju, ka /Persona C/ pati sev nodarījusi miesas bojājumus, sitot sev pa ribām. Pierādījumu kopums dod pamatu tiesai ārpus saprātīgām šaubām konstatēt, ka noticis ir noziedzīgs nodarījums pret /Persona C/ veselību un apsūdzētās vainīgumu tajā.

Judikatūrā ir nostiprināta atziņa, ka izvēle, kuriem pierādījumiem ticēt, bet kuriem nē, ir tās tiesas kompetencē, kas izspriež lietu pēc būtības. Arī jautājumā par to, vai lietā esošie pierādījumi ir vai nav pietiekami apsūdzētā vainīguma konstatēšanai, ir būtības jautājums. Pierādījumu pietiekamības kritērijs ir saprātīgu šaubu esība vai neesība par apsūdzētā vainīgumu, kura izvērtēšana tāpat ir tās tiesas kompetencē, kas izskata lietu pēc būtības *(Augstākās tiesas 2015.gada 16.aprīļa lēmums lietā Nr.SKK-61/2015; 2015.gada 27.maija lēmums lietā Nr.SKK-325/2015; 2019.gada 26.novembra lēmums lietā Nr.SKK-245/2019; 2020.gada 7.maija lēmums lietā Nr.SKK-184/2020)*.

Cietušās liecības kopsakarā ar ekspertīžu atzinumiem un eksperta liecību, ņemot vērā arī liecinieču /Persona E/ un /Persona F/ liecībās fiksētos notikuma apstākļus, kuriem tiesa deva novērtējumu iepriekš spriedumā, dod tiesai pamatu atzīt, ka /Persona C/ miesas bojājumu ieguva /Persona B/ tīšas prettiesiskas rīcības dēļ apsūdzībā norādītajos apstākļos, kurus tiesas atzīst par pierādītiem ar šo spriedumu.

Jāatzīmē, ka apsūdzētās /Persona B/ kopumā sniegtajās liecībās, sākot no administratīvā procesa, kurā noliedza jebkādu fizisku kontaktu ar cietušo, līdz iztiesāšanā sniegtajai liecībai, ir notikusi zināma evolūcija, atzīstot fizisku kontaktu ar cietušo, proti, viņa bija /Persona C/ saķērusi aiz drēbēm (“aiz stērbeles”), skaidrojot ar vēlmi pieturēt cietušo /Persona C/, lai viņa nenokrīt pa kāpnēm. Taču pēc būtības tā ir apsūdzētās aizstāvības pozīcija savā izpratnē minimizēt savu faktisko rīcību, raksturojot to kā palīdzīgu žestu un neatklājot savu prettiesisko rīcību.

Visu pierādījumu kopums dod tiesai pamatu ārpus saprātīgām šaubām ticēt cietušās /Persona C/ liecībām, kas ir konsekventas, proti, /Persona B/ satvēra viņu aiz drēbēm un vairākas reizes grūda kāpņu margu virzienā, tostarp viena spēcīgāka grūdiena ar atsitienu pret kāpņu margām rezultātā nodarīja krūšu kurvja sasitumu ar labās puses 8.ribas lūzumu priekšējā daļā.

Pierādījumu kopums neapstiprina apsūdzētās apgalvojumu, ka cietusī nepatiesi aprunā /Persona B/, kuru tostarp lieciniece /Persona E/ raksturo kā dusmīgu kaimiņieni, kas vienmēr ir ar kaut ko nepamierināta.

[10.5] Pamatojoties uz tiesas atzinumu, ka ārpus saprātīgām šaubām ir pierādīta apsūdzībā norādītā /Persona B/ fiziski vardarbīgā rīcība jeb darbības, tiesa uzskata, ka konstatētās un par pierādītu atzītās vardarbīgās darbības pietiekami ticami apstiprina /Persona B/ nekonkretizēta nodoma esību pret miesas bojājuma smaguma pakāpi, apzināti pieļaujot jebkāda kaitējuma nodarīšanas iespēju cietušās veselībai.

Tiesa atzīst par pierādītu, ka /Persona C/ konstatētais miesas bojājums varēja rasties vismaz vienas traumatiskas iedarbības rezultātā (apsūdzētās fiziskā spēka pielietojumā izdarīts pietiekami spēcīgs grūdiens pret kāpņu margām), atsitoties pret cietu, norobežoti izvirzītu priekšmetu, kas ir kāpņu margas.

Fakts, ka eksperts norādīja, ka ciets, norobežoti izvirzīts priekšmets ir pakāpiens, pret kuru atsitoties ar paātrinājumu, kādu piedod vardarbīgs fiziska spēka lietojums, var iegūt tādu konstatētu ribas lūzumu, šajā lietā nav konstatējams, jo nekad un neviena no procesā iesaistītajām personām nav sniegusi ziņas par faktiem, ka cietusī būtu kritusi ar atsitienu pret pakāpienu pēc /Persona B/ lietotas fiziskas vardarbības.

Pamatojoties uz pierādījumu kopuma novērtējumu, tiesa atzīst, ka apsūdzētās fiziska spēka lietošana, grūžot cietušo pret kāpņu margām, ir apzināta, tāpēc tīša darbība, jo nav iespējams, ka pieskaitāma persona apzināti izdara darbību, ja viņa to nevēlas.

Tiesa atzīst, ka /Persona B/ tīšo darbību izdarīja ar nekonkretizētu nodomu attiecībā pret kaitīgajām sekām, apzināti pieļaujot jebkāda veida kaitējuma nodarīšanu cietušās veselībai. Tādējādi /Persona B/ jāatbild par reāli

konstatētajām un par pierādītu šajā spriedumā atzītajām sekām cietušās /Persona C/ veselībai vidēji smaga miesas bojājuma veidā.

Tiesa iepriekš spriedumā pamatoja, ka apsūdzētās izdarītais cietušās grūdiens pret kāpņu margām (grūdiena rezultātā cietusī atsitās pret cietu, norobežoti izvirzītu priekšmetu) ir tieši tas un vienīgais iemesls jeb cēlonis tām kaitīgajām sekām /Persona C/ veselībai, kas ir krūšu kurvja sasitums ar 8.ribas lūzumu priekšējā daļā. Tādējādi ārpus saprātīgām šaubām ir konstatēta cēloņsakarība starp apsūdzētās tīšo darbību un sekām, kas konstatētas šajā lietā un ir iestājušās tieši apsūdzētās izdarītās tīšas un kaitīgas darbības rezultātā.

[10.6] Tiesa atzīst, ka apsūdzētajai /Persona B/ kā kriminālatbildības subjektam piemīt nepieciešamās un pietiekamās pazīmes, t.i., viņa ir fiziska persona, kurai ir kriminālatbildības vecums un pieskaitāmības juridiskais kritērijs, un tiesai par to nav šaubu apsūdzībā, kādu to tiesa atzīst par pierādītu ar šo spriedumu.

Pieskaitāmības kritēriju apstiprina VSIA „Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs” 2024.gada 4.–30.janvārim veiktās ambulatorās kompleksās tiesu psihiatriskās un tiesu psiholoģiskās ekspertīzes atzinums Nr.02.02.-04/8042/2024 (lietas 158.–165.lapa).

Minētā atzinuma secinājumu daļā norādīts, ka /Persona B/ pie psihiatra nekad nav konsultēta, jo nebija tādas vajadzības.

Ekspertīzes atzinumā norādīts, ka informāciju par lietai svarīgiem apstākļiem /Persona B/ sniedz brīvi, pietiekami detalizēti, aprakstot subjektīvi svarīgus apstākļus, spēj atbildēt uz precizējošiem jautājumiem, aprakstīt savas emocijas un darbības, spēj sniegt savu viedokli par notikumiem, kategoriski noliedz savu vainu nodarījumā. Kaimiņiene viņu apmelojusi.

Psihiatriskās izpētes laikā /Persona B/ konstatē spēju uzturēt produktīvu kontaktu, situācijai kopumā adekvātas emocijas un uzvedību ar tendenci uz emocionālo labilitāti (nenoturību), spēju atbildēt uz precizējošiem jautājumiem, pierādīt savu viedokli, saglabātas atmiņas funkcijas ar tendenci uz vājākām izpausmēm attiecībā uz ikdienišķām lietām, konkrēti situatīvas domāšanas funkcijas, pietiekamas uzmanības funkcijas ar tendenci uz izsīkumu pie ilgstošākas slodzes. Akūtu psihoproduktīvu simptomātiku ekspertīzes laikā nekonstatē.

Minētais saskaņā ar Starptautisko statistisko slimību un veselības traucējumu klasifikatora 10.redakciju (SSK-10) atbilst diagnozei – viegli kognitīvi (prāta funkciju) traucējumi, kas ir konstatējami ekspertīzes brīdī un neliedz /Persona B/ apzināties savu darbību un vadīt to.

Vieglo kognitīvo (prāta funkciju) traucējumu dēļ /Persona B/ var neatcerēties sīkas notikumu detaļas, viegli jaukties tajās, uztvert jaunu informāciju pārāk emocionāli.

Lietas materiālos un medicīniskajā dokumentācijā nav pierādījumu tam, ka šādi traucējumi būtu bijuši lietai svarīgu notikumu laikā (31.07.2021.).

Ekspertīzes atzinumā par psiholoģisko izpēti norādīts, ka /Persona B/ dzimusi, attīstījusies un nodzīvojusi ilgu dzīvi kā parasta, strādīga, adekvāti socializēta persona. Ekspertīzes laikā saglabā vecumam atbilstošas aktivitātes, pašaprūpes iemaņas, sociālu komunikāciju, kritiku un paškritiku. Individuāli psiholoģiskās īpatnības, kas varētu būtiski ietekmēt personas uzvedību vai spēju adekvāti izprast apkārtējās parādības un norises, nav konstatētas. Lēmumā aprakstītiem notikumiem ir parasta sadzīves konflikta raksturs. Ekspertējamā /Persona B/ inkriminētā noziedzīgā nodarījuma īstenošanas laikā neatradās nekādā īpašā emocionālā stāvoklī, tas nevarēja būtiski ietekmēt viņas uzvedību un spēju adekvāti izprast apkārtējās parādības.

Atbildot uz ekspertīzei uzdotajiem jautājumiem, atzinumā norādīts, ka /Persona B/ viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā neslimoja ar psihisku slimību un viņai nebija citu psihisku traucējumu.

/Persona B/ viņai inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā varēja visā pilnībā apzināties savu darbību un vadīt to, kas atbilst juridiskajam kritērijam – pieskaitāma.

Ekspertīzes izdarīšanas laikā /Persona B/ neslimoja ar psihisku slimību, bet viņai konstatēti citi psihiski traucējumi – viegli kognitīvi traucējumi.

/Persona B/ nav konstatēta tāda psihiska saslimšana vai citi psihiski traucējumi, kuru dēļ viņai būtu piemērojams kāds no medicīniska rakstura piespiedu līdzekļiem.

Turklāt /Persona B/ nav konstatēta tāda psihiska saslimšana vai citi psihiski traucējumi, kuri traucētu viņai adekvāti uztvert, pareizi saprast, izvērtēt un iegaumēt lietā nozīmīgus faktus un par tiem liecināt. Vieglo kognitīvo (prāta funkciju) traucējumu dēļ /Persona B/ var neatcerēties sīkas notikumu detaļas, viegli jaukties tajās, uztvert jaunu informāciju pārāk emocionāli.

Ekspertīzes atzinumā norādīts, ka /Persona B/ ir ordināra personība ar nelielām kognitīvo procesu novirzēm, bez patopsiholoģiskām novirzēm. Būtiski ietekmējošas viņas uzvedību un spēju adekvāti izprast apkārtējās parādības un norises individuāli psiholoģiskās īpatnības viņai nav konstatētas nedz inkriminētā noziedzīgā nodarījuma īstenošanas laikā 31.07.2021., nedz pēc tam.

/Persona B/ inkriminētā noziedzīgā nodarījuma īstenošanas laikā neatradās nekādā īpašā emocionālā stāvoklī, tas nevarēja būtiski ietekmēt viņas uzvedību un spēju adekvāti izprast apkārtējās parādības un norises, uztvert un iegaumē nozīmīgus faktus, kā arī patstāvīgi regulēt savu darbību.

Ievērojot atzinumā Nr.02.02-04/8042/2024 norādīto, ir izslēgtas jebkādas saprātīgas šaubas par /Persona B/ kā noziedzīgā nodarījuma subjekta pieskaitāmību.

[10.7] Vienlaikus par pierādītu atzītais apsūdzības apjoms – /Persona C/ tīša grūšana kāpņu margu virzienā, tostarp viens spēcīgs grūdiens pret kāpņu margām – ir nepieciešamais un pilnīgi pietiekamais kaitīgās un prettiesiskās darbības apjoms, kas, pamatojoties uz tiesas pārbaudīto pierādījumu kopumu, tiesas vērtējumā ir cēloniskā sakarībā ar nodarīto kaitējumu cietušā veselībai vidēji smaga miesas bojājuma veidā, tādējādi veido konkrēta noziedzīga nodarījuma sastāvu un ir pietiekams apsūdzētās darbību kvalificēšanai pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas, kā arī nepieciešams un pietiekams notiesājoša sprieduma taisīšanai.

Ievērojot visu iepriekš minēto spriedumā kopumā un savstarpējā saistībā, tiesa atzīst, ka apsūdzētās /Persona B/ vainīgums apsūdzībā par vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšanu pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas ir pierādīts ārpus saprātīgām šaubām un atbilstoši pareizi kvalificēts.

[10.8] Tiesa konstatē Kriminālprocesa likuma 520.panta pirmajā daļā paredzēto pamatu notiesājoša sprieduma taisīšanai.

Par izdarīto noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas, kas tiek atzīts par pierādītu ar šo spriedumu, apsūdzētā /Persona B/ ir sodāma.

[11] Tiesas izvērtētais soda noteikšanā.

Nosakot /Persona B/ soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definēto soda mērķi un Krimināllikuma 46.panta nosacījumus, kuru ietvaros soda veida noteikšanā apsūdzētajai tiesa vērtē izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgās personību saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās daļas prasībām, bet soda mēra noteikšanā apsūdzētajai tiesa vērtē atbildību ietekmējošos apstākļus saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām.

[11.1] Noziedzīgā nodarījuma rakstura novērtējums.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētās /Persona B/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas klasificējas kā mazāk smags noziegums, kam ir vidēja līmeņa bīstamība ar likumu aizsargātajām interesēm.

Par Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu likumā paredzēta alternatīva iespēja pamatsoda izvēlē.

Noziedzīgā nodarījuma rakstura novērtējumā tiesa ņem vērā to, ka tas bija sadzīvisks konflikts starp divām kaimiņienēm, kurām iepriekš nebija naidīgu attiecību.

[11.2] Kaitējuma novērtējums.

Ar apsūdzētās /Persona B/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas radīts fizisks kaitējums cietušās /Persona C/ veselībai vidēja smaguma pakāpes miesas bojājuma veidā.

Vērtējot kaitējumu, tiesa secina, ka sasituma ar ribas lūzumu ārstēšana, lietojot pretsāpju medikamentus, nav prasījusi operatīvu iejaukšanos vai sarežģītu un ilgstošu rehabilitācijas laiku.

[11.3] Atbildību ietekmējošie apstākļi.

Tiesa nekonstatē /Persona B/ Krimināllikuma 47.panta pirmajā daļā paredzētos atbildību mīkstinošos apstākļus.

Arī Krimināllikuma 47.panta otrajā daļā paredzētajā kārtībā tiesa nekonstatē atbildību mīkstinošus apstākļus.

Savukārt saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 17.punktu par atbildību pastiprinošu apstākli apsūdzētajai /Persona B/ tiesa atzīst to, ka /Persona B/ ir sniegusi apzināti nepatiesu liecību.

Ar šo spriedumu tiesa pamatoja un atzina, ka /Persona B/ vainīgums vidēja smaguma pakāpes miesas bojājuma nodarīšanā /Persona C/ ir pierādīts ārpus saprātīgām šaubām. Tādējādi /Persona B/ liecības par to, ka viņa nav nodarījusi /Persona C/ miesas bojājumu, jo nav viņu grūdusi, bet /Persona C/ pati sev ir nodarījusi ribas lūzumu, tiesa vērtē kā apzināti nepatiesu liecību.

Apsūdzētā pirms tiesību izmantošanas sniegt liecību tiesā, saņemot viņas piekrišanu, tika informēta par klusēšanas tiesībām un pienākumu sniegt patiesu liecību, ja izmanto tiesības liecināt.

[11.4] Apsūdzētās personības novērtējums.

Vērtējot apsūdzētās personību, noskaidrots, ka viņa agrāk nav sodīta par noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu (lietas 94.–97.lapa).

Apsūdzētā ir pensionāre un saņem vecuma pensiju, kuras apmērs nesasniedz vienas minimālās mēnešalgas apmēru. /Persona B/ algotu darbu nestrādā.

Tiesa uzskata, ka apsūdzētajai /Persona B/ kā indivīdam nav raksturīga stabilu noziedzīgu tieksmju iezīme personībā. Apsūdzētās personībā nav pamata saskatīt būtiskas recidīva riska iezīmes. Tiesa uzskata, ka /Persona B/ kopumā ir un arī turpmāk būs likumpaklausīgi orientēta persona, ņemot vērā pietiekamu laika posmu, kas pagājis pēc noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas un kurā /Persona B/ turpinājusi būt likumpaklausīga.

Tiesa uzskata, ka /Persona B/ būtu jāstrādā ar savu emocionāli saasināto, bet vienpusēji egoistisku taisnīguma izpratni, apgūt prasmes apvaldīt negatīvās emocijas, kas var raisīt fiziski agresīvu rīcību.

[11.5] Lemjot par soda veidu un mēru apsūdzētajai, tiesa izvērtēja valsts apsūdzības uzturētājas un aizstāvja izteiktos viedokļus tiesas debatēs, kā arī apsūdzētās teikto pēdējā vārdā.

Prokurore uzskatīja, ka apsūdzētā /Persona B/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas ir sodāma ar brīvības atņemšanu uz 6 mēnešiem. Turklāt, ņemot vērā to, ka apsūdzētā agrāk nav tiesāta un ir pensionāre, kā arī respektējot apsūdzētās vecumu (85 gadi), prokurores ieskatā /Persona B/ brīvības atņemšanas sods būtu nosakāms nosacīti ar pārbaudes laiku uz 10 mēnešiem.

Savukārt aizstāvis, paužot tiesas debatēs savus argumentus, lūdza attaisnot /Persona B/ viņai celtajā apsūdzībā, nepaužot pat iespējamības formā viedokli par soda veidu un mēru, ja tiesa neatzīs aizstāvības

argumentus par pamatotiem.

Apsūdzētā /Persona B/ pēdējā vārdā norādīja, ka nav vainīga viņai izvirzītajā apsūdzībā un visa šī lieta ir naudas dēļ.

[12] Tiesas izraudzītais soda veids un mērs.

Soda noteikšanā apsūdzētajai tiesa izvērtēja Krimināllikuma 46.panta pirmajā daļā noteikto, ka sodu nosaka tādā apmērā, kādu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu paredz šā likuma sevišķās daļas attiecīgā panta sankcija, ievērojot šā likuma vispārīgās daļas noteikumus. Saskaņā ar minēto soda noteikšanā tiesa ņem vērā soda mērķi, noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, apsūdzētās personību un atbildību ietekmējošos apstākļus, kuri novērtēti iepriekš spriedumā.

Turklāt atbilstoši Krimināllikuma 46.panta ceturtajā daļā noteiktajam brīvības atņemšanas sodu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu piemēro, ja soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no attiecīgā panta sankcijā paredzētajiem vieglāka soda veidiem.

[12.1] Ievērojot visu iepriekš minēto spriedumā un izvērtējot soda veidus, kādi paredzēti par /Persona B/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definēto soda mērķi: aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tiesa atzīst, ka šajā kriminālprocesā apsūdzētajai /Persona B/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu nosakāms sods – brīvības atņemšana.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un pārkāpēja interesēm *(sk. A.Judins. Krimināls odsnav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp.).*

Tiesa atzīst par iespējamu soda mēru apsūdzētajai noteikt 5 mēnešus, t.i., samērā nelielā apmērā, ievērojot atbildību mīkstinošo apstākļu neesību un viena atbildību pastiprinoša apstākļa konstatēšanu.

Tiesas ieskatā apsūdzētajai /Persona B/ Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas soda sankcijā alternatīvie sodi – sabiedriskais darbs un naudas sods – nesasniegs soda mērķi, jo /Persona B/ nav neviena atbildību mīkstinoša apstākļa un viņai ir jāstrādā ar savu personību, proti, ar savu emocionāli saasināto, bet vienpusēji egoistisku taisnīguma izpratni, jāiegūst prasmes apvaldīt negatīvās emocijas, kas var raisīt fiziski agresīvu rīcību, tādējādi tiesa ir apsvērusi Krimināllikuma 55.panta pirmās daļas piemērošanu soda noteikšanā, respektējot apsūdzētās /Persona B/ vecumu (85 gadi), kā arī viņas ienākumu apmēru (vecuma pensija, kas nesasniedz vienas minimālās mēnešalgas apmēru).

[12.2] Krimināllikuma 55.panta pirmajā daļā *(likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz 2024.gada 31.decembrim)* noteikts, ka gadījumā, ja, nosakot sodu – brīvības atņemšana – ilgāku par trim mēnešiem, bet ne ilgāku par pieciem gadiem, tiesa, ņemot vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un citus lietas apstākļus, iegūst pārliecību, ka vainīgais, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, tā vainīgo var notiesāt nosacīti.

Atbilstoši Augstākās tiesas judikatūras atziņām Krimināllikuma 55.panta pirmajā daļā sniegts to apstākļu uzskaitījums, kas tiesai jāņem vērā, piemērojot nosacītu notiesāšanu. Tiesai nav tiesību ignorēt kādu no šiem likumā norādītajiem apstākļiem un tie ir saistāmi ar Krimināllikuma 35. un 46.panta nosacījumu ievērošanu, piemērojot nosacītu notiesāšanu *(piemēram, Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2015.gada 21.decembra lēmums lietā Nr.SKK-743/2015 (11096214814), Augstākās tiesa Krimināllietu departamenta 2017.gada 23.februāra lēmuma lietā Nr.SKK-68/2017 (11815006815))*.

Tiesa pievienojas tiesu praksē nostiprinātajai atziņai, ka, lemjot par vainīgajiem piespriežamā krimināls oda veidu un mēru, par iespēju notiesāt personu nosacīti, tiesām jāievēro krimināls oda mērķi un jāizvērtē, kā konkrētās

krimināltiesiskās represijas piemērošana sekmēs taisnīguma atjaunošanu; noziedzīgu nodarījumu recidīvu novēršanu; aizsargās sabiedrisko drošību; atturēs citu personu no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas; sekmēs notiesāto personu resocializāciju.

Lemjot par nosacītas notiesāšanas piemērošanu, tiesa ņem vērā ne tikai vainīgā personību raksturojošos datus, bet arī faktus, kas saistīti ar noziedzīgu nodarījumu, kas ir vērtēts iepriekš spriedumā [11.1] un [11.2], kā arī to, ka soda piemērošanai jābūt individualizētai. Izvērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu, ņemami vērā tie konstatētie apstākļi, kas raksturo konkrētos noziedzīgos nodarījumus un atšķir tos no citiem tāda paša veida noziedzīgiem nodarījumiem.

Vērtējot nosacītas notiesāšanas iespējamību, konkrētajā gadījumā tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, kas atšķir konkrēto noziedzīgo nodarījumu no citiem tāda paša veida noziedzīgiem nodarījumiem, proti, apsūdzētās un cietušās starpā izveidojās mutvārdu konflikts un cietušajai /Persona C/ konstatētie miesas bojājumi radušies, apsūdzētajai pagrūžot cietušo. Tiesas ieskatā šajā gadījumā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas veids – pagrūšana – nav bijis tādā mērā vardarbīgs un ārkārtīgi bīstams, ja to salīdzina ar tāda paša veida citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kā, piemēram, tīša un daudzkārtīga sišana ar kādu priekšmetu, radot ievērojamāka skaita bojājumus, kuru tiesmedicīniskais kritērijs ir vidēji smags miesas bojājums un kuru ārstēšana prasa operatīvu iejaukšanos un ilgu vai sarežģītu rehabilitācijas procesu.

Kā jau iepriekš tiesa norādīja, apsūdzētā ir pensionāre cienījamā vecumā (85 gadi). Turklāt apsūdzētās personībā tiesa nekonstatē būtisku recidīva risku, jo iepriekš apsūdzētā nav sodīta, kā arī pēc izskatāmā noziedzīgā nodarījuma jauni kriminālprocesi pret viņu nav uzsākti, kas liecina par to, ka dzīves laikā apsūdzētā ir bijusi likumpaklausīga un izskatāmajam noziegumam ir gadījuma raksturs.

Pamatojoties uz iepriekš minēto, tiesa ir ieguvusi likumā prasīto pārliecību, ka apsūdzētā /Persona B/, sodu neizciešot, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus, tādējādi tiesa atzīst par iespējamu /Persona B/ notiesāt nosacīti saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta pirmajā daļā paredzēto.

Tiesa nolemj /Persona B/ noteikto brīvības atņemšanas sodu neizpildīt, ja tiesas noteiktajā pārbaudes laikā notiesātā neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus atbilstoši noteiktajam Krimināllikuma 55.panta otrajā daļā.

Piemērojot nosacītu notiesāšanu un atvieglojot soda izciešanas kārtību, tiek noteikts pārbaudes laiks, kurā personas uzvedība tiek īpaši uzraudzīta. Proti, persona tiek pakļauta soda piespiedu ietekmei, jo apsūdzētajai būs jāpilda krimināsodu izpildi reglamentējošā likumā, t.i., Latvijas Sodu izpildes kodeksa 155.panta pirmajā daļā, noteiktie pienākumi, kas ir obligāti jebkurai nosacīti notiesātai personai no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz pat pārbaudes laika beigām, nodrošinot soda mērķa sasniegšanu. Turklāt Valsts probācijas dienests, kas īsteno soda piespiedu ietekmi nosacītas notiesāšanas gadījumā, ir tiesīgs noteikt apsūdzētajai kā nosacīti notiesātajai arī citus pienākumus.

Valsts probācijas dienests plāno un nodrošina uzraudzības procesu, ņemot vērā notiesātās personas detalizētā, dienesta amatpersonu veiktā izpētē iegūto un analizēto informāciju, identificējot problemātiskās jomas probācijas klienta dzīvē, arī labo pieredzi, personas stiprās puses.

Tiesa uzskata, ka nosacītas notiesāšanas ietvaros efektīvs instruments, kas ir Valsts probācijas dienesta rīcībā, ir probācijas programmas. Minētais tiesiskais instruments sniedz iespēju strādāt ar nosacīti notiesātas personas domāšanas, attieksmes un uzvedības maiņu, lai palīdzētu notiesātajai personai analizēt dažādu dzīves situāciju cēloņu un seku sakarības, mazinātu domāšanas kļūdas un riskus notiesātās personas dzīvē, stiprinot personas pozitīvos resursus, veicinot paškontroles prasmes.

Tiesa atzīst, ka tieši ar nosacītu brīvības atņemšanas sodu tiks nodrošināta atbilstība starp valsts vārdā piemērojamo krimināltiesisko represiju un personu kopīgajām un individuālajām interesēm un tiks panākta vispārējās prevencijas mērķa sasniegšana, un apsūdzētā /Persona B/ tiks pakļauta soda piespiedu ietekmei un ar to saistītajiem ierobežojumiem, kādus paredz nosacītas notiesāšanas institūts, atbilstoši visiem šajā spriedumā

vērtētajiem apstākļiem – izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam, kaitējumam, vainīgās personībai un citiem lietas apstākļiem.

Nosacīta notiesāšana sekmēs taisnīguma atjaunošanu, proti, īstenosies soda neizbēgamības princips, apsūdzētajai saņemot sodu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, cietušajai redzot, ka vainīgo personu sasniedz nenovēršams sods par tās izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta trešo daļu, nosacīti notiesājot, tiesa nosaka pārbaudes laiku. Tiesa nolemj /Persona B/ noteikt pārbaudes laiku uz 10 mēnešiem. Pārbaudes laiks atbilst Krimināllikuma 55.panta trešajā daļā izvirzītajām prasībām, proti, pārbaudes laiks nevar būt mazāks par piemēroto brīvības atņemšanas laiku. Tiesas noteiktā pārbaudes laika termiņš /Persona B/ uzraudzībai ir pilnīgi pietiekams un soda mērķi sasniedzošs, ņemot vērā arī humānisma un soda individualizācijas principu, lai Valsts probācijas dienests veiktu nepieciešamās darbības soda izpildē un /Persona B/ kā probācijas kliente apliecinātu, ka turpina īstenot likumpaklausību kā prioritāti.

[13] Kaitējuma kompensācija.

[13.1] Pirmstiesas procesā cietusī /Persona C/ pieteica kaitējuma kompensāciju par ārstēšanās izdevumiem 94,07 EUR (lietas 39.–42.lapa) un uzturēja to arī iztiesāšanā.

Pieteiktās kaitējuma kompensācijas apmērs pamatots ar maksājuma dokumentiem par ārstēšanās izdevumu apmaksu.

Cietušās pieteikto kaitējuma kompensāciju un tās apmēru tiesa novērtē kā pamatotu ar iesniegtajiem dokumentiem un cēloniski saistītu ar nodarītā miesas bojājuma diagnosticēšanu un ārstēšanu.

Ievērojot minēto, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 352.panta pirmās daļas 1.punktu /Persona C/ kaitējuma kompensāciju tiesa novērtē kā pamatotu un nosakāmu 94,07 EUR.

[13.2] Turklāt cietušajai /Persona C/ pirmstiesas procesā tika izmaksāta valsts kompensācija 1250 EUR saskaņā ar likumu „Par valsts kompensāciju cietušajiem” (lietas 107.–109.lapa).

Iztiesāšanā prokurore pieteica un uzturēja kaitējuma kompensāciju valsts labā 1250 EUR, pamatojoties uz Juridiskās palīdzības administrācijas (turpmāk – administrācija) lūgumu.

Lūgumā par kompensācijas piedziņu valsts interesēs norādīts, ka saskaņā ar likuma „Par valsts kompensāciju cietušajiem” (turpmāk – likums) $3.^1$panta 2.punktā noteikto noziedzīga nodarījuma izdarītājam, kurš atzīts par vainīgu, pamatojoties uz notiesājošu spriedumu (..), ir pienākums atmaksāt valsts budžetā cietušajam izmaksāto valsts kompensāciju. Savukārt cietušajam izmaksātās valsts kompensācijas summas piedziņu no noziedzīga nodarījuma izdarītāja atbilstoši likuma 4.panta pirmās daļas 4.punktam nodrošina administrācija. No minētā izriet, ka administrācijai ir pienākums vērst piedziņu pret noziedzīga nodarījuma izdarītāju cietušajam izmaksātās valsts kompensācijas apmērā. Nodrošinot izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu, atbilstoši likuma 19.panta 2.punktam administrācijai ir tiesības bez īpaša tiesas nolēmuma stāties cietušā (piedzinēja) vietā.

Valsts kompensācija cietušajam tika izmaksāta nepabeigtā kriminālprocesā, līdz ar to atbilstoši likuma 21.panta pirmajai daļai pieteikuma par izmaksātās valsts kompensācijas piedziņu valsts interesēs uzturēšanu spēkā un apmierināšanu nodrošina Kriminālprocesa likumā noteiktajā kārtībā.

Administrācija norāda, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 456.panta trešo daļu prokurors var pieteikt un uzturēt pieteikumu par kompensācijas piedziņu valsts interesēs. Administrācija lūdza prokuroru izmantot šīs tiesības, lai nodrošinātu efektīvu valsts kompensācijai izmaksāto līdzekļu piedziņu un valsts likumīgo interešu ievērošanu.

Pieteikuma motivāciju par kompensācijas piedziņu valsts labā tiesa atzīst par pamatotu un nolemj pieteikumu par kompensācijas piedziņu 1250 EUR valsts labā apmierināt un piedzīt to no apsūdzētās /Persona B/,

kura tiek atzīta ar šo spriedumu par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, saistībā ar kuru cēloniski izmaksāta valsts kompensācija cietušajai /Persona C/.

Tiesa noteic /Persona B/ termiņu tiesas noteikto kaitējuma kompensāciju labprātīgai atlīdzināšanai – 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

[14] Procesuālie izdevumi.

Šajā krimināprocesā apsūdzētās /Persona B/ aizstāvību pirmstiesas procesā un iztiesāšanā īstenoja zvērināts advokāts Henrijs Ulmis. Aizstāvis sniedza valsts nodrošināto juridisko palīdzību atbilstoši Kriminālprocesa likuma $60.^2$panta pirmās daļas 1.punktā paredzētajām apsūdzētās tiesībām.

Par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 84.panta otro daļu samaksas kārtība un apmērs nosakāms atbilstoši Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksu kārtību" pēc juridiskās palīdzības sniedzēja paziņojuma par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu kriminālprocesā (paziņojums).

Darba samaksa par valsts nodrošināto juridisko palīdzību /Persona B/ pirmstiesas procesā un iztiesāšanā kopā ir 870 EUR, pamatojoties uz aizstāvja H.Ulmja paziņojumiem.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta ceturto daļu procesuālos izdevumus sedz no valsts līdzekļiem, ja persona, no kuras tie piedzenami, ir maznodrošināta vai trūcīga. Tiesa var atbrīvot notiesāto no procesuālo izdevumu piedziņas pilnībā vai daļēji arī citos gadījumos, ja piedziņa var būtiski ietekmēt to personu mantisko stāvokli, kuras atrodas notiesātā apgādībā.

Lai gan apsūdzētajai /Persona B/ nav piešķirts maznodrošinātas vai trūcīgas personas statuss, tomēr tiesas vērtējumā procesuālo izdevumu, kas saistīti ar aizstāvja valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanu, piedziņa var ietekmēt apsūdzētās mantisko stāvokli, kas ietver eksistenciālo vajadzību nodrošinājumu, jo apsūdzētajai nav tuvinieku un viņas vienīgie ienākumi ir vecuma pensija, kuras apmērs nesasniedz pat 500 EUR.

Pamatojoties uz šo vērtējumu, tiesa uzskata, ka apsūdzētā /Persona B/ ir pielīdzināma maznodrošinātai personai un viņa ir persona, kuras mantiskais stāvoklis izslēdz iespēju samaksu par aizstāvja palīdzību nodrošināt no saviem līdzekļiem.

Ievērojot minēto, tiesa nolemj saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 1.punktu atbrīvot apsūdzēto no samaksas par aizstāvja sniegto valsts nodrošināto juridisko palīdzību pirmstiesas procesā un iztiesāšanā un šos procesuālos izdevumus 870 EUR segt no valsts līdzekļiem.

[15] Pirmstiesas procesā /Persona B/ nebija piemērots drošības līdzeklis. Pasludinot spriedumu, tiesa nekonstatē pamatu drošības līdzekļa piemērošanai /Persona B/.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511.-514., 520.panta pirmo daļu, 523.panta $1.^1$daļu, 524., 527.panta pirmo daļu, 528.panta pirmo, otro daļu, 529., 530.panta pirmo daļu

tiesa nosprieda

/Persona B/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 5 (pieciem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta pirmo, otro un trešo daļu spriedumā noteikto brīvības atņemšanas sodu uz 5 (pieciem) mēnešiem /Persona B/ noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 10 (desmit) mēnešiem.

Nepiemērot /Persona B/ drošības līdzekli.

Uzdot saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 528.panta otro daļu nosacīti notiesātās /Persona B/ pārraudzību, ņemot vērā deklarēto dzīvesvietu (/Adrese C/), Valsts probācijas dienesta Zemgales reģiona teritoriālās struktūrvienības Ogres nodaļai (Rīgas ielā 14, Ogrē) un noteikt, ka /Persona B/ ir pienākums ierasties un reģistrēties minētajā soda izpildes iestādē 10 (desmit) darbdienu laikā pēc sprieduma spēkā stāšanās dienas kā nosacīti notiesātajai saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 155.panta pirmās daļas 1.punktu.

Piedzīt valsts labā no /Persona B/ 1250 EUR (viens tūkstotis divi simti piecdesmit*euro*), kas ir Juridiskās palīdzības administrācijas izmaksātā valsts kompensācija cietušajai /Persona C/, nosakot /Persona B/ termiņu kompensācijas labprātīgai atlīdzināšanai – 30 (trīsdesmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas – un pienākumu iesniegt Zemgales rajona tiesai Ogrē, Brīvības ielā 6, dokumentu par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu (piedzinējs: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316; saņēmēja iestāde: Valsts kase; reģistrācijas Nr.90000050138; konta Nr.LV05TREL819045814800B; BIC kods: TRELLV22; maksājuma mērķis: EKK F22010010).

Noteikt cietušajai /Persona C/ kaitējuma kompensāciju 94,07 EUR (deviņdesmit četri*euro*un 7 centi), ko veido mantiskais zaudējums (ar ārstēšanos saistītie izdevumi), un piedzīt no /Persona B/ 94,07 EUR (deviņdesmit četri*euro*un 7 centi) /Persona C/ labā.

Atbrīvot /Persona B/ no samaksas par aizstāvja palīdzību un procesuālos izdevumus par aizstāvja H.Ulmja sniegto valsts nodrošināto juridisko palīdzību pirmstiesas procesā un iztiesāšanā kopā 870 EUR (astoņi simti septiņdesmit*euro*) segt no valsts līdzekļiem.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) darbdienu laikā pēc pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Zemgales rajona tiesā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 530.panta trešo daļu pilna sprieduma pieejamības diena – 2024.gada 30.septembris.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 530.panta ceturto daļu pilna sprieduma pieejamības diena – 2025.gada 28.marts.

Tiesnese Z.Kusiņa